DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Nedominuojančių grupių migracija: žmonės, vietos, pasakojimai	**Migration of non-dominating groups: people, places, stories**	

Anotacija
Modulis siekia suteikti studentams žinių apie žmonių migraciją Europoje nuo didžiojo tautų kraustymosi iki šių dienų. Modulio metu analizuojamos nedominuojančių grupių (nekrikščioniškų bendruomenių, romų), kurios visose valstybėse gyvena mažumų statusu, migracijų kryptys, priežastys, aptariamas šių migrantų bendruomenių įsikūrimas ir sklaida, visuomenių sąveika su naujomis bendruomenėmis, emigracijos kasdienybės siužetai, analizuojami bendruomenėse egzistuojantys su migracijos patirtimis susijusių naratyvų siužetai, požiūrio į migraciją kaita ir jos reikšmė migrantų bendruomenių savimonei. Siekiama, kad studentai gebėtų įvardinti nedominuojančių grupių migracijų Europoje priežastis, suvokti migrantų bendruomenių įsikūrimo aplinkybes, galėtų identifikuoti sąvokas susijusias su laisva bei priverstine migracija, kritiškai įvertinti su migracija susijusių naratyvų atsiradimą, suvoktų šių naratyvų ir bendruomenių savivokos ryšį.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Dovilė Troskovaitė **Kiti:** asist. dr. Akvilė Naudžiūnienė	Istorijos fakultetas, Istorijos teorijos ir kultūros istorijos katedra, Universiteto g. 7, Vilnius, 2026

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	-	Bendrųjų universitetinių studijų

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė (nuotoliu)	Rudens ir pavasario semestrai	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):** nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130 val.	48 val.	82 val.

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Modulio tikslas - suteikti studentams žinių apie nedominuojančių grupių migraciją Europoje nuo didžiojo tautų kraustymosi iki šių dienų bei ugdyti jų gebėjimus: - Gebės įvardinti migracijų Europoje priežastis; - Gebės suvokti migrantų bendruomenių įsikūrimo aplinkybes; - Mokės kritiškai įvertinti su migracija susijusių naratyvų atsiradimą; - Suvoks naratyvų ir bendruomenių savivokos ryšį; - Gebės įvardinti skirtingas istorinės migracijos rūšis (laiva ir priverstinė migracija). Modulio vertinimas kaupiamasis: savarankiškas literatūros studijavimas, seminarų užduočių atlikimas, egzaminas - uždaro pobūdžio testas ir užduotys modulio pabaigoje (VMA).

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės įvardinti ir apibūdinti egzistavusias migracijos formas ir jų priežastis.	Auditorinės paskaitos, nurodytos literatūros studijavimas.	Egzaminas (testas ir užduotys (VMA)), seminarinių užduočių atlikimas ir darbas seminarų metu.
Gebės apibūdinti migrantų įsikūrimo aplinkybes.	Auditorinės paskaitos, seminarų užduočių atlikimas, nurodytos literatūros studijavimas.	
Gebės suprasti ir įvertinti migracijos naratyvų kilmę ir jų ryšį su bendruomenių tapatumu bei kritiškai jį vertinti.	Seminarai, nurodytos literatūros studijavimas.	Darbas seminarų metu (aktyvumas seminaruose, užduočių atlikimas, nuomonės formulavimas ir argumentavimas, kritinis pateiktų pavyzdžių vertinimas).

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Užduotys**
1. Įvadinė paskaita: paskaitų temos, atsiskaitymų datos, vertinimo tvarka, reikalavimai *doc. dr. D. Troskovaitė, asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2						**2**		
2. Istorinės migracijos chronologija ir nekrikščioniškų diasporų atsiradimas Europoje I *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						**2**		Literatūros studijavimas
3. Istorinės migracijos chronologija ir nekrikščioniškų diasporų atsiradimas Europoje II *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						**2**	**4**	Literatūros studijavimas
4. Nekrikščionių bendruomenių įsikūrimas LDK: žydai ir karaimai *Doc. dr. D. Troskovaitė*	2						**2**		Literatūros studijavimas
5. Nekrikščionių bendruomenių įsikūrimas LDK: totoriai *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						**2**	**6**	Literatūros studijavimas
6. Nekrikščioniškų bendruomenių įsikūrimo ir sklaidos teisinis ir socialinis reglamentavimas *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						**2**	**2**	Literatūros studijavimas

7. Nekrikščioniškų bendruomenių įsikūrimo mitai, legendos ir jų reikšmė bendruomenių savimonėje *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						**2**	**6**	Literatūros studijavimas
8. **Seminaras:** Nekrikščioniškų bendruomenių įsikūrimo legendų interpretacijos šiuolaikinėse bendruomenėse. *doc. dr. D. Troskovaitė*			1				**1**	**2**	Pasirengimas seminarui pagal pateiktą medžiagą, seminarų užduočių atlikimas
9. Nekrikščioniškų bendruomenių sklaida LDK: kur ir kodėl įsikūrė žydai, karaimai, totoriai? *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						2	**4**	Literatūros studijavimas
10. Romų migracijos patirtys Rytų ir Vidurio Europoje: kryptys ir jas nulėmę procesai. *asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2						2	**2**	Literatūros studijavimas
11. **Seminaras**: Romų sėslinimo procesas Rytų Europoje ir bandymai jo išvengti. *asist. dr. A. Naudžiūnienė*			1				**1**	**4**	pasirengimas seminarui pagal pateiktą medžiagą, seminarų užduočių atlikimas
12. Nuo emigranto iki imigranto: XIX a. vid. XX a. pradžios žydų emigracija iš Rytų Europos: priežastys, kryptys, emigrantų bendruomenės ir jų likimai. *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						2	**2**	literatūros studijavimas, filmo peržiūra, savarankiškas apsilankymas muziejuje.
13. Lietuvos žydų emigracijos ir reemigacijos procesai 1918-1940 m.: emigracijos reglamentavimas bei socioekonominiai veiksniai skatinę bendruomenių (ne)pasirinkimą išvykti. *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						2	**2**	Literatūros studijavimas
14. Istorinės emigracijos kasdienybė: sprendimo priėmimas, pasiruošimas išvykti, daiktai, keliai ir kelionės patirtys. *doc. dr. D. Troskovaitė*	2						2	**2**	Literatūros studijavimas
15. **Seminaras**: Tarp įsivaizdavimo ir realybės: XX a. pr. (e)migrantų patirčių rekonstrukcija			2				2	**6**	Pasirengimas seminarui pagal pateiktą medžiagą, seminarų

pasitelkiant sakytinę istoriją. *doc. dr. D. Troskovaitė*									užduočių atlikimas
16. Migracija Europoje Pasaulinių karų kontekste: nuo pabėgėlio sąvokos atsiradimo iki migruojančių vaikų. *asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2								Literatūros studijavimas
17. Emigracija sovietmečiu ir SSRS žydų judėjimas "Let my people go" už teisę išvykti į Izraelį Lietuvos ir Vakarų pasaulio kontekste. *asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2						2	**2**	Literatūros studijavimas
18. (E)migracijos procesai Lietuvoje nuo 1990 iki šiandien: ekonominė migracija, protų nutekėjimas, reemigracija, pabėgėlių krizė. *asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2							**2**	Literatūros studijavimas, dokumentikos peržiūra, tinklalaidės perklausymas.
19. **Seminaras:** Imigrantų bendruomenės šiandieninėje Lietuvoje: kaip seniai jos atsirado? *asist. dr. A. Naudžiūnienė*			2					**2**	Pasirengimas seminarui pagal pateiktą medžiagą, seminarų užduočių atlikimas
20. Migruojantys pasakojimai: štetlo sampratos kaita XX a.-XXI a. ir pritaikymas emigracijoje *asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2						**2**	**2**	Literatūros studijavimas
21. **Seminaras:** Skirtingos štetlų patirtys emigrantų atsiminimuose: štetlų pasakojimų specifika *asist. dr. A. Naudžiūnienė*			2				**2**	**2**	Pasirengimas seminarui pagal pateiktą medžiagą, seminarų užduočių atlikimas
22. Daugialypiai emigracijos iš Lietuvos pasakojimai Antrojo Pasaulinio karo metais ir po jo: migracija kaip traumos dalis *asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2						**2**	**2**	Literatūros studijavimas
23. **Seminaras**: Litvakiškasis pasakojimas ir litvakiškosios savivokos formavimasis emigracijoje *asist.dr. A. Naudžiūnienė*			2				**2**	**4**	Pasirengimas seminarui pagal pateiktą medžiagą, seminarų užduočių atlikimas

24. Emigracijos iš Lietuvos patirtys literatūriniuose pasakojimuose: naratyvų kilmė, sankirtos ir problematika *asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2								Literatūros ir pateiktų šaltinių studijavimas
25. Lietuviškos daugialypės tapatybės formavimo dėmenys emigracijoje ir santykis su Lietuvos istorija: švietimas, kultūrinė veikla ir bendruomeninės veiklos praktikos *asist. dr. A. Naudžiūnienė*	2						**2**	**4**	Literatūros ir video medžiagos studijavimas
Iš viso	**38**		**10**				**48**	**82**	

Vertinimo strategija	**Svoris proc.**	**Atsiskaitymo laikas**	**Vertinimo kriterijai**
Egzaminas (testas ir užduotys (VMA))	70	Semestro pabaigoje	Atsakymai į nuotolinio uždaro testo klausimus ir užduotis raštu (VMA). Egzamino metu vertinama: studento/ės gebėjimas perteikti bazines su tema susijusias žinias, privalomos literatūros įsisavinimas, mokėjimas lyginti ir analizuoti dalyko metu pateiktą medžiagą, matyti procesų ir reiškinių sąsajas ir/ar skirtumus, išskirti ir apibūdinti aktualias nepakantos formas. Testą sudaro 50 uždarų skirtingo sudėtingumo klausimų ir užduočių, kuriais tikrinamas: su modulio problematika susijusių definicijų ir reiškinių turinio žinojimas, dabartinės ir istorinės nepakantos formų ir jų raiškos išmanymas, reiškinių lyginimas ir/ar jų dinamikos supratimas, mąstymo kritiškumas ir konstruktyvus nepakantos formų identifikavimas ir vertinimas. **10-9 balų**: studentas/ė puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, geba savarankiškai prieiti prie išvadų, remiasi dėstytojo nurodyta, taip pat papildoma medžiaga (literatūra, dokumentiniai ir meniniai filmai) esama akivaizdaus ir aiškiai argumentuoto kritinio mąstymo. **8-7 balai**: studentas/ė žino ir gerai supranta studijuojamą temą, susipažinęs su privaloma literatūra, nuosekliai prieina prie išvadų, demonstruoja kritinį mąstymą ar aiškias jo užuomazgas. **6-5 balai**: demonstruojamos paviršutiniškos žinios, menkas privalomos literatūros žinojimas, siauras vieno ar kelių aspektų išmanymas nesugebant jų susieti į visumą, stokojama kritinio mąstymo. Studentas/ė demonstruoja slenkstines modulio temos žinias. **1-4 balai**: modulio medžiaga yra neįsisavinta, studentas/ė neturi nuomonės aptariamais klausimais, nepagrindžia jos privaloma literatūra, nėra su ja susipažinęs, nedemonstruoja slenkstinių žinių.
Darbas seminarų metu	30	Semestro metu	Seminarai vyksta srautais. Dalyvavimas seminaruose ir seminarų užduočių atlikimas yra privalomas ir vertinamas balais kiekvieno seminaro metu. Studentas/ė atsiskaito už visus (100 proc.) seminarų,

			negalintiems juose dalyvauti dėl pateisinamų priežasčių semestro metu yra skiriamas papildomas iš anksto numatytas laikas (semestro pabaigoje, prieš egzaminą) individualiems ar grupiniams atsiskaitymams (priklausomai nuo užduočių neatlikusių studentų/čių skaičiaus). Seminaruose vertinamas įsigilinimas į temą, atliktų užduočių kokybė, motyvuotos nuomonės išsakymas, kritinis ir konstruktyvus aptariamų reiškinių vertinimas, aktyvumas seminare: **10-9 balų**: studentas/ė įsigilinęs į pateiktą literatūrą ir seminarines užduotis, ne tik puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, bet ir savarankiškai formuluoja išvadas, yra pilnai įsisavinęs/usi paskaitų ir seminaro medžiagą; **8-7 balai**: studentas/ė žino ir gerai supranta pateiktą literatūrą ir seminarines užduotis, geba susieti atskirus temos aspektus, nuosekliai prieina prie išvadų; yra gerai įsisavinęs/usi paskaitų ir seminaro medžiagą; **6-5 balai**: paviršutiniškos žinios, menkai supranta literatūrą ir seminarines užduotis, nesugeba susieti temos aspektų į visumą ir menkai įsilieja į seminaro temos nagrinėjimą; yra paviršutiniškai įsisavinęs/usi seminaro medžiagą; **1-4 balai:** nesilaiko seminarų lankomumo reikalavimų ir/ arba visiškai neįsisavina seminaro medžiagos, neatlieka ar nesugeba atlikti paskirtų užduočių .

Autorius	**Leidimo metai**	**Pavadinimas**	**Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas**	**Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda**
Privalomoji literatūra				
Stampfer, Shaul	2018	„Settling down in Eastern Europe“, *Jews and Germans in Eastern Europe. Shared and Comparative Histories*, ed. Tobias Grill, p. 1-21.	-	https://etalpykla.lituanistikadb.lt/object/LT-LDB-0001:J.04~2018~1585220423076/J.04~2018~1585220423076.pdf
Bairašauskaitė, Tamara	2021	*Lietuvos totorių istorija,* p. 17-32	-	Vilnius: Lietuvos istorijos institutas
McNeil, Rob Broadhead, Jacqui	2023	The Migration Oxford Podcast. Emptiness, War and Migration	https://podcasts.ox.ac.uk/emptiness-war-and-migration	Oxford university
Costachie, Silviu	2011	The immigration to the United States of Jews from the Russian Empire, p. 248–253	Geopolitics, History, and International Relations Volume 3(2), 2011	Addleton Academic Publishers Prieinama per JSTOR el. platformą
Gur, Alroey	2011	Bread to Eat and Clothes to Wear: Letters from Jewish Migrants in the Early Twentieth Century , p. 2-30		Wayne State University Press
Wolff, Frank	2013	The Home that Never Was: Rethinking Space and Memory in Late Nineteenth and Twentieth-Century Jewish History, p. 197-215.	Historical Social Research / Historische Sozialforschung , 2013, Vol. 38,	GESIS - Leibniz Institute for the Social Sciences Prieinama per JSTOR el. platformą

			No. 3 (145), Space/Time Practices and the Production of Space and Time (2013)	
Lederhendler, Eli	2014	The interrupted chain: traditional receiver countries, migration regimes, and the East European Jewish diaspora, 1918–39, p. 171–186	East European Jewish Affairs, 2014 Vol. 44, Nos. 2–3	
Tatarūnas, Linas	2004	„Lietuvos žydų nacionalinis judėjimas už teisę išvykti į Izraelį“		http://www.genocid.lt/Leidyba/11/linas.htm
Zahra, Tara	2016	The Great Departure: Mass Migration from Eastern Europe and the Making of the Free World	p. 17-50	W. W. Norton
Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskas VanderStoep, Dalia Stakė Anysas	2014	Manėm, kad greit grįšim. 18 pokalbių apie pasitraukimą į Vakarus 1940-1944.	pp. 366	Vilnius: Aukso žuvys
Čubrinskas, Vytis	2009	Transatlantic migration vis-à-vis politics of identity, p. 85–95	Filosofija, Sociologija, 20(2)	Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos leidykla.
Misiūnas, Remigijus	2017	JAV lietuvių švietimo, savišvietos ir skaitymo klausimai išeivijos periodikoje (iki 1904 m.) 42–83.	Knygotyra, 69	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
Papildoma literatūra				
Aleksandravičius, Egidijus	2013	Karklo diegas: Lietuvių pasaulio istorija, pp. 632		Versus Aureus
James Gray	2014	Filmas The Immigrant (2013)	-	-
Šlepikas, Alvydas	2020	Mano vardas Marytė, pp. 208		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
Waterston, Alisse	2005	Bringing the past into the Present: Family Narratives of Holocaust, Exile, and Diaspora: The Story of My Story: An Anthropology of Violence, Dispossession, and Diaspora, p. 43-61	Anthropological Quarterly , Winter, 2005, Vol. 78, No. 1 (Winter, 2005)	The George Washington University Institute for Ethnographic Research Prieinama per JSTOR el.platformą
Cidzikaitė, Dalia	2018	(Ne)Kasdieniški liudijimai apie bendraamžius ir save, 117–127.	Darbai ir dienos, 69,	Atviros prieigos dokumentas: https://portalcris.vdu.lt/server/api/core/bitstreams/cbda2789-d2e9-42ff-ba6f-c381bed18153/content